

BEGREPPSLISTA

Begrepp	Förklaring	Exempel	Sida
bråk	Tal som är skrivet som en kvot av två heltal.		8
täljare	Talet ovanför bråkstrecket.		
nämnare	Talet under bråkstrecket.		
blandad form	Tal som är skrivet som ett heltal och ett tal i bråkform.		
likvärdiga bråk	Bråk som har samma värde.	$\frac{2}{3} = \frac{4}{6} = \frac{6}{9} = \frac{8}{12}$	8
förlänga bråk	Att multiplicera täljare och nämnare med samma heltal. Värdet av bråket ändras inte.	$\frac{3}{5} = \frac{3 \cdot 2}{5 \cdot 2} = \frac{6}{10}$	8
förkorta bråk	Att dividera täljare och nämnare med samma heltal. Värdet av bråket ändras inte.	$\frac{5}{10} = \frac{5/5}{10/5} = \frac{1}{2}$	8
enklaste form	Ett bråk är skrivet i enklaste form om det inte går att förkorta mer.	$\frac{7}{11}$ Det finns inget heltal som delar både 7 och 11.	8
minsta gemensamma nämnare, MGN	När två eller flera bråk har samma nämnare, så säger man att de har gemensam nämnare. När den gemensamma nämnaren har så litet värde som möjligt, så är det den minsta gemensamma nämnaren.	$\frac{2}{3}$ och $\frac{5}{6}$ har den gemensamma nämnaren 12 eller 18 etc. Den minsta gemensamma nämnaren är 6, MGN = 6.	12
algebra	När man använder bokstäver eller symboler för att beteckna en variabel i ett uttryck eller en obekant i en ekvation.	Uttryck: $4x + 3$ Ekvation: $5b + 4 = 14$	24
numeriska uttryck	Uttryck som innehåller tal och symboler för räkneoperationer.	$3 + 4 \cdot 7$	24
algebraiska uttryck	Uttryck som innehåller tal, symboler för räkneoperationer och variabler.	$8x + 7$	24
förenkla	Att skriva ett uttryck på ett enklare sätt.	Förenkla $3x + 7 - 3 + 6x$ $3x + 7 - 3 + 6x = 3x + 6x + 7 - 3 = 9x + 4$	24
faktorisera	Dela upp i faktorer. I algebraiska uttryck kallas det också att bryta ut.	32 kan faktoriseras, t.ex. $8 \cdot 4$ eller $2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2$ Ur uttrycket $18x - 15$ kan man bryta ut 3: Först $18x - 15 = 3(6x - 5)$	32
ekvation	En likhet som innehåller minst en obekant.	$13x - 18 = 112$	35
obekant	I en ekvation betecknas det obekanta talet med en bokstav eller symbol, ofta x , y eller z . Det obekanta står för ett tal som gör att likheten stämmer.	$3x + 2 = 20$ x är obekant Likheten stämmer om $x = 6$	35
prövning	Att pröva en lösning till en ekvation innebär att man kontrollerar att värdet av ekvationens båda sidor är lika stora.	Lösningen till ekvationen $3x + 2 = 20$ är $x = 6$ Prövning ger: VL = $3 \cdot 6 + 2 = 20$ HL = 20 VL = HL Lösningen stämmer.	35